

תכנית הלימודים החדשה בתנ"ך לתלמידים עולים חדשים בכיתות י'-י"ב מעודכנת לשנת תשע"ט

אוכלוסיית התלמידים :

1. כל תלמיד שמוגדר עולה חדש על פי התקנות של משרד החינוך, ולומד לפחות 3 ש"ש תנ"ך במסגרת מיוחדת – פרטנית או קבוצתית.
2. ישנם תלמידים המשולבים בכתות הרגילות, אשר לא מוקצות להם שעות במסגרת נפרדת – לתלמידים אלו אנו ממליצים להיבחן עם כלל התלמידים במבחנים הרגילים ולקבל בonus של 10 נקודות.

המשך המסמך מתייחס רק לתלמידים מקבוצה מספר 1

תוכן

- 1..... מטרת התוכנית
- 2..... מבנה הציון בתנ"ך לעולים חדשים
- 2..... רקע כללי
- 3..... כיתה י' – יחידה א' לעולים חדשים
- 5..... כיתה י"א – יחידה ב' לעולים חדשים
- 6..... כיתה י"ב – יחידה ג' לעולים חדשים

מטרת התוכנית

התוכנית מניחה שתלמידים אלו לא למדו בבית הספר היסודי בישראל, ולא למדו עדיין תנ"ך. מטרת התוכנית היא להשלים להם את התכנים, הרעיונות והמיומנויות הבסיסיות והחשובות ביותר של לימוד התנ"ך, ולהאהיב עליהם את התנ"ך. הוראת פרקי התוכנית מבוססת על ידע הפשטות והסבר הקשיים הבולטים העולים מן הכתובים. התלמידים אינם נדרשים לדעת פרשנות מסוימת, אך ראוי לבאר את פשטות הכתובים גם בעזרת פרשנים.

שימו לב: המשפטים המסומנים **בצהוב** הם עידכונים החל מתשע"ט.

שנזכה להאהיב את התורה על תלמידינו
יהודה טרופר,
מפמ"ר תנ"ך בחמ"ד

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת התנ"ך

מבנה הציון בתנ"ך לעולים חדשים

כיתה י' – הערכה חלופית על החומר של י' (2383) – 30% מהציון הסופי
כיתה י"א – מבחן על החומר של י"א בלבד (2384) – 35% מהציון הסופי
כיתה י"ב – מבחן על החומר של י"ב (2374) – 35% מהציון הסופי

דגשים בנוגע לשאלונים

- **שאלון 900401:** שאלון זה לא קיים יותר, תלמידים שנבחנו בו בעבר, ומעוניינים לשפר את הציון שלהם צריכים להיבחן בשני שאלונים – 2374 2384.
- **שאלון 900411:** שאלון זה הוחלף על ידי שאלון 2372.
- **שימו לב:** שאלון 2372 (השלמת יחידה א' לעולים חדשים, נבחני משנה) לא מתקיים במועד חורף אלא רק במועד קיץ.

רקע כללי

המורים המלמדים עולים בכתות י', בדומה לכל מורי כיתה י', יתכננו את הלמידה באופן שיפנה זמן ומקום לחלופות בהערכה ויגדירו בהתאם את דגשי ההוראה. מטרת תוכנית הלימודים בכיתה י' הינה להקנות ידע בסיסי ומובנה לעולים הנבחרים באמצעות לימוד תכנים מכווננים המהווים 'נכסי צאן ברזל' החל מחומש שמות. לכן בשנה זו ההלימה בין תכני הלימוד לישראלים ועולים הינה חלקית. התוכנית פותחת בלימוד פרקים נבחרים בחומש שמות, אך בהתאם לידע הקודם של התלמידים, יש להקדיש זמן להכרות עם חמשת חומשי תורה, כ"ד ספרים, דמויות מופת החל באבות ובאימהות ולפתח בלומדים מיומנויות יסודיות של קריאה, דפדוף וכו'. מומלץ להקדיש זמן להכנת התלמידים לשאלות הבקאות עליהן יבחנו בכיתה י"א. שאלות לדוגמא מופיעות במבחני הבגרות משנים קודמות [שבאתר](#).

יש חשיבות רבה לשימוש בחלופות בהערכה על פי העקרונות המופיעים [באתר](#).

תוכנית הלימודים בכיתות י"א-י"ב יוצרת הלימה מרבית עד כמה שניתן עם תוכנית הלימודים של התלמידים הישראלים על מנת לאפשר לימוד משותף לשתי אוכלוסיות התלמידים בכיתה ואף לגרום לשיח משותף בתנ"ך בקרב התלמידים ולמזער את השונות.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת התנ"ך

כיתה י' – יחידה א' לעולים חדשים

תכנית הלימודים לכיתה י' נועדה לוודא שהתלמידים רכשו ידע בסיסי בתנ"ך. התכנית עמוסה ומצריכה התאמה לכל כיתה על פי מאפייניה והידע הקודם של התלמידים שבה. בית ספר המעוניין לשנות את התכנית דלהלן, צריך להתייעץ עם מדריכת העולים החדשים, בכדי לקבל אישור להתאמת התכנית לצרכים הספציפיים של תלמידיו.

תורה

שמות:

שעבוד מצרים והולדת משה: פרקים א', ב', ג' (פסוקים א'-י"ב).
עשר המכות: ידיעה כללית על סדר המכות, תגובת המצרים ופרעה, פרק י"א (מכת בכורות)
יציאת מצרים: פרק י"ב (יציאת מצרים: פסוקים כ"ט-נ"א)
קריעת ים סוף ושירת הים: פרקים י"ד-ט"ו (פסוקים א'-כ"א)
מעמד הר סיני ועשרת הדיברות: פרקים י"ט-כ' (פסוקים א'-ט"ז)
חטא העגל: פרק ל"ב
השראת שכינה במשכן: פרק כ"ה (פסוק ח'), פרק מ' (פסוקים י"ז-ל"ח)

במדבר:

ברכת כהנים: פרק ו' (פסוקים כ"ב-כ"ז)
חטא המרגלים: פרקים י"ג-י"ד
מצוות הפרשת חלה ומצוות ציצית: פרק ט"ו (פסוקים י"ז – כ"א, ופסוקים ל"ז – מ"א)
מות מרים, מי מריבה ומות אהרון הכהן: פרק כ' (פסוקים א'-י"ג ופסוקים כ"ב-כ"ט)
בנות צלפחד ומינויו של יהושע כמחליף למשה: פרק כ"ז
המועדים: פרקים כ"ח-כ"ט (תאריכי המועדים בלוח השנה, שמות המועדים, הקשר לתפילת מוסף)

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת התנ"ך

נביאים

יהושע:

מינוי יהושע לאחר מות משה: פרק א'
קריעת הירדן: פרקים ג'-ד'
ברית מילה וחג פסח: פרק ה' (פסוקים א'-י"ב)
כיבוש יריחו: פרק ו'
טקס הברכה והקללה: פרק ח' (פסוקים ל'-ל"ה)
המלחמה עם מלכי הדרום: פרק י'
ידיעת מפת השבטים
כריתת הברית בשכם: פרק כ"ד (אין צורך להכיר את הרקע לפסוקים ב'-י')

שופטים:

אהוד בן גרא: פרק ג'
דבורה וברק: פרק ד'
שמשון: פרקים י"ד-ט"ז
סיכום תקופת השופטים: פרק כ"א (פסוק כ"ה)

שמואל א:

ימי שמואל: פרקים א', ג' (פסוק ד'-י)
מלכות שאול: פרק ט', פרק י"א
ראשיתו של דוד וירידת שאול: פרקים ט"ו-י"ז

שמואל ב:

קינת דוד על מות שאול ויהונתן: פרק א'
דוד בירושלים: פרקים ה'-ו'

מלכים א:

המלכת שלמה: פרק ב' (פסוקים א'-ד')
מלכות שלמה: פרק ג', פרק ו' (פסוקים א'-ב'), פרק ח' (פסוקים כ"ב-ל')
פילוג הממלכה: פרק י"א (פסוקים א'- י"ג, כ"ו – מ"ג)

פרק י"ב (פסוקים א'-י"ט) ומפת הממלכות

פרקי אליהו: פרק ט"ז (פסוקים כ"ט-ל"ד), פרק י"ז, פרק י"ח, פרק כ"א.

[נבחני משנה הנבחנים בשאלון 2372, לא ייבחנו על הפרקים שנוספו השנה במלכים א' ומסומנים

בצהוב.]

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת התנ"ך

כיתה י"א – יחידה ב' לעולים חדשים

- בלימוד ספר **בראשית** על התלמידים להבין את משמעות הכתוב והמילים על דרך הפשט.
- בפרקי **בראשית**, על התלמיד לתרגל גם איתור פריטים מתוך הכתוב, כלומר, היכולת לצטט פסוק באופן חלקי או מלא, על פי אמות מידה שנדרשות ממנו בשאלה.
- בלימוד **נביאים וכתובים** עליהם להכיר את הסיפור אך אין הכרח להבין כל מילה.
- התלמידים אינם נדרשים לדעת **פרשנות** מסוימת, אך ראוי לבאר את פשטות הכתובים גם בעזרת פרשנים.

תורה

בראשית:

- בריאת העולם: פרקים א'-ג', פרק ד' (פסוקים א'-ט"ז), פרק ו' (ט'-כ"ב), פרקים ז'-ח', פרק ט' (פסוקים א'-י"ז), פרק י"א (פסוקים א'-ט')
- אברהם: פרק י"ב, פרק ט"ו, פרקים י"ז-י"ח, פרקים כ"א-כ"ב
- יעקב ועשיו: פרק כ"ה (פסוקים י"ט-ל"ד)
- יעקב: פרקים כ"ז-כ"ח (יש להכיר את שמות בני יעקב, כדאי לארגן את הדברים בטבלה: אם, בנים והסבר שמות הבנים)
- יוסף ואחיו: פרקים ל"ז-ל"ט, פרקים מ"א-מ"ה
- ירידת יעקב למצרים: פרק מ"ו (פסוקים א'-ז')
- מות יעקב ויוסף: פרק נ'

נביא

מועד חורף תשע"ט	החל ממועד קיץ תשע"ט
מלכים א': <u>אלהו הנביא</u> : פרק ט"ז (פסוקים כ"ט-ל"ד), פרק י"ז, פרק י"ח, פרק כ"א	ישעיהו : <u>חזון ישעיהו</u> : פרק א' (פסוקים א'-כ') <u>אחרית הימים</u> : פרק ב' (פסוקים א'-ד') <u>משל הכרם</u> : פרק ה' (פסוקים א'-ז') <u>המלך המשיח</u> : פרק י"א (פסוקים א'-י') <u>נחמה</u> : פרק ל"ה

מלכים ב':

גלות שומרון: פרק י"ז, פרק י"ח (פסוקים א'-כ"ה), פרק י"ט (פסוקים ט"ו-י"ט, ל"ה-ל"ז)

יונה: פרק א', ב' (פסוקים א'-ג', י"א), פרק ג', פרק ד'

כתובים

תהילים:

מזמורים: פרק קכ"א, קכ"ו, ק"ל

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת התנ"ך

כיתה י"ב – יחידה ג' לעולים חדשים

בשנה זו התלמידים יסגרו מעגל לימוד בתנ"ך שנפתח בכיתה י' עם לימוד נושא הגאולה ממצרים וכניסת ישראל לארץ בימי יהושע ובכיתה י"ב יסיימו בלימוד הגאולה בימי שיבת ציון והגאולה העתידה בפרקי יחזקאל.
יש להקדיש זמן לנושא העלייה ארצה אותו חוו תלמידינו העולים עם לימוד פרקים בספרי עזרא ונחמיה כדי ליצור הזדהות עמם.

- היחידות בספרי ויקרא ודברים מחייבות את הבנת משמעות הכתוב והמילים על דרך הפשט, הכרת מושגי יסוד ורעיונות מרכזיים.
- בספרי ויקרא ודברים, על התלמיד לתרגל גם איתור פריטים מתוך הכתוב, כלומר, היכולת לצטט פסוק באופן חלקי או מלא, על פי אמות מידה שנדרשות ממנו בשאלה.
- **יש ללמד את ספר דברים בהתאם ללשוניות הממקדות את ההוראה לעולים חדשים בכל אחת מיחידות אלנו.**
- בלימוד נביאים וכתובים עליהם להכיר את הסיפור אך אין הכרח להבין כל מילה.
- התלמידים אינם נדרשים לדעת פרשנות מסוימת (אלא אם כן זה מפורש בלשונית של עולים חדשים), אך ראוי לבאר את פשטות הכתובים גם בעזרת פרשנים.

תורה

ויקרא:

מצוות: י"ט, ט"ז-י"ט

דברים:

יחידת הברית: פרשת "שמע ישראל" (ו', די-ט'),

פרשת "והיה אם שמע" (י"א, י"ג-כ"א),

פרשת התשובה (ל', א-כ').

יחידת הארץ הטובה: פרק ח' ז-י; פרק י"א, י"ב-כ"א

יחידת "פתוח תפתח": העקרונות,

דיני הלוואה וצדקה (ט"ו, זי-י"א),

הלנת שכר (כ"ד, י"ד-ט"ו),

מתנות עניים (כ"ד, י"ט-כ"ב).

יחידת "דיני מלחמה": "ונשמרת מכל דבר רע" (רמב"ן כ"ג, י),

איסור השחתת עצי מאכל (כ"י, י"ט-כ'),

מלחמת מצווה ומלחמת רשות (כמפורט בלשונית המעודכנת באתר).

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת התנ"ך

נביאים

מלכים ב':

סוף ימי בית ראשון: מלכים ב' פרק כ"א.

פרק כ"ה, א'-י"ב

מועד חורף תשע"ט	החל ממועד קיץ תשע"ט
ישעיהו: <u>חזון ישעיהו</u> : פרק א' (פסוקים א'-כ') <u>אחרית הימים</u> : פרק ב' (פסוקים א'-ד') <u>משל הכרם</u> : פרק ה' (פסוקים א'-ז') <u>המלך המשיח</u> : פרק י"א (פסוקים א'-י) <u>נחמה</u> : פרק ל"ה	ירמיהו: <u>נבואת ההקדשה</u> : פרק א' <u>התפיסה המוטעית של העם</u> : פרק ז' (פסוקים א-טו) <u>המאבק כנגד ירמיהו</u> : פרק כ"ו

יחזקאל:

נבואות הגאולה: פרק ל"ו, פסוקים א-טו.

פרק ל"ז

כתובים

עזרא:

הצהרת כורש: פרק א'

חנוכת המקדש: פרק ו' (פסוקים ט"ז – י"ח)

עלית עזרא: פרק ז'

נחמיה:

עליית נחמיה: פרקים א'-ב',

פרק ד',

פרק ו' (פסוק ט"ו)